

Konference med fokus på energiens gensidige afhængighed

Politisk mål om en klimaneutral energiproduktion stiller store krav til fleksibilitet og samarbejde. Det fremgik af årets energipolitiske konference.

KONFERENCE

Af journalist Lone Völcker,
Dansk Fjernvarme

Overskriften for efterårets store energikonference, der var arrangeret af Dansk Energi og Dansk Fjernvarme, var "integreret energi". Og der er næppe nogen tvivl om, at fremtidens energisystem skal være bedre integreret end i dag, hvis klimaudfordringen skal løses.

- Andelen af VE vil stige voldsomt i fremtiden, og vi skal bruge ressourcer, som ikke er så lette at styre, som vi har været vant til. Derfor skal vi være lige så fleksible, som vinden er ufleksibel, sagde chefkonsulent, Ph.D, Stine Grenaa Jensen, Dansk Energi, og sammenfattede dermed essensen i den udfordring, energisystemet står overfor lige nu.

Det politiske ønske om en klimaneutral energiproduktion forudsætter indpasning af store mængder VE i energisystemet. Det kræver stor fleksibilitet, og energisektorerne vil i stadig højere grad være afhængige af hinanden for at kunne opfylde deres funktion.

- El og fjernvarme skal få energisystemet til at hænge sammen. Der vil være behov for varmepumper, elpatroner, elbiler og lagring, som kræver mere samarbejde mellem el og fjernvarme, sagde Stine Grenaa Jensen.

Hun talte ud fra et fælles oplæg fra Dansk Energi og Dansk Fjernvarme, baseret på Power to the People og Varmeplan Danmark, hvor scenarier forudsætter, at andelen af VE i elproduktionen øges til 50 % i 2050.

Halvdelen af den vil stamme fra vind. For fjernvarmens vedkommende vil andelen af VE nærme sig 100 %.

Balance i systemet

Adm. direktør Peder Østermark Andreasen, Energinet.dk, talte i sit indlæg om fjernvarmen som balancfaktor i energisystemet og pegede også på nødvendigheden af, at energisystemerne spiller sammen.

-Fjernvarmen er fleksibel og bidrager til indpasning af mere VE i systemet. El til varme er et væsentligt element i den samlede effektafbalancering og stabilitet i elsystemet. Fjernvarmesektoren ligger lige til højrebænet i forhold til indpasning af mere el fra vindkraft, og i område 4

bør intelligente varmepumper afløse oliefyr. Men det skal ikke være varmepumper til 5.000 kr. i byggemarkedet. Dem må I ikke købe, understregede Peder Østermark Andreasen.

Fleksibelt forbrug

"Har kunderne de rette incitamenter til et fleksibelt energiforbrug?", spurgte Poul Erik Morthorst, Risø DTU, da han fik ordet, og skyndte sig selv at svare benægtende.

- Vi skal have et helt energisystem, men i dag har vi en produktion og en væg i form af forbrugerne. De reagerer eksempelvis ikke på, hvornår der er rigeligt med strøm, for de har ikke nogen grund til at gøre det, sagde Morthorst.

Der blev både lyttet og debatteret på den energipolitiske konference, der blev afholdt på Scandic Copenhagen. I forgrunden ses Dansk Fjernvarmes formand, Uffe Bro.
Foto: Joachim Rode.

Han påpegede forskellige metoder til påvirkning af elforbruget og fremhævede prisstyring af elforbruget som den mest anvendelige.

- Vi skal have en større variation i elprisen, hvis incitamentet skal være der for forbrugerne. Det kan eksempelvis ske ved at indføre en procentvis afgift. Måske en med et loft og en bund, der sikrer mod for vilde udsving, sagde Poul Erik Morthorst, der samtidig advarede mod, at der træffes forhastede beslutninger.

- Trods fordele skal vi skynde os langsomt for ikke at komme til at hænge på en teknologi, der ikke vil blive fremtidens standard. Derfor skal vi i stedet for en højtforkromet løsning satse på udvalgte elementer, eksempelvis store varmepumper. Og vi skal sikre os, at vi har de varmepumper, der kan bruges til det, vi vil anvende dem til, sagde han.

Politisk debat

Formiddagens sidste punkt var en politisk debat mellem energipolitikerne, Ole Hækkerup (S) og Lars Chr. Lilleholt (V).

Ole Hækkerup, der er relativt ny energiordfører for socialdemokraterne, pointerede, at vi er nødt til at indrette os med et intelligent energisystem.

- Det liv, vi har vænnet os til, i forhold til at forbruge energi, skal laves om. Men det skal laves intelligent om, sagde den socialdemokratiske energiordfører og pegede på energibesparelser som et eksempel.

Lars Chr. Lilleholt fremhævede behovet for en afgiftsomlægning, hvis vi skal nå målet for anvendelse af VE i energisektoren.

- Der er en række udfordringer, ikke mindst i forhold til skatter og afgifter. Derfor er der behov for, at vi ser på afgiftsstrukturen. Jeg forestiller mig ikke, at vi skal betale mindre i afgift. Det er et spørgsmål om, hvordan vi skruer det sammen, sagde Lars Chr. Lilleholt, der dog ikke ville love, at regeringen vil friholde de ikke-fossile brændsler for afgift.

Afslutningsvis sagde Lilleholt, at det

Professor Svend Erik Hougaard Jensen, CBS, efterlyste mere langsigtet forskning på energiområdet og en bedre sammenhæng mellem grundforskning og anvendt forskning.
Foto: Joachim Rode.

er hans forventning, at der fremadrettet vil blive brugt mange penge på forskning og udvikling. Et synspunkt, der blev bakket op af oppositionen:

- Jeg er enig i, at der skal gøres mere for forskning og udvikling. Det er et af vores satsområder, sagde den socialdemokratiske energiordfører, Ole Hækkerup, og lagde dermed op til første del af eftermiddagens program, der havde overskriften, Energiforskning.

Energiforskning

Det indlæg, professor Svend E. Hougaard Jensen, CBS, holdt om den integrerede energiforskning, var ikke noget skønmaleri.

- Status på dansk energiforskning

viser, at under 10 % af de samlede forskningsmidler anvendes til energiforskning. Andelen svarer til OECD's niveau de sidste 20 år, hvilket ikke er særlig ambitiøst. Når vi taler om Danmark som foregangsland inden for energiforskning, er det mere ord end handling, sagde Svend E. Hougaard Jensen, der efterlyste en mere langsigtet planlægning.

- Der er ustabilitet i bevillingerne, og opdeling i mange små kasser gør det vanskeligt at finde rundt i de midler, der er til stede. Den langsigtede forskning svigtes af dem, der bevilger pengene. Det er ikke nok, at vi kan bruge

(Fortsættes næste side)

(Fortsat fra forrige side)

forskningsresultater fra udlandet, vi skal også selv kunne forske, sagde Svend E. Hougaard Jensen.

Han mente, at der er for meget politisk indblanding i, hvad forskningsmidlerne bruges til, og foreslog, at der nedsættes et energiforskningsråd, der kan prioritere støtten til forskning og udvikling.

- Ved at danne et organ, hvor de bedste forskere foretager en faglig vurdering, kan der ske en prioritering af forskningsindsatsen. Det er der behov for, for der savnes ro til at løse morgen- og overmorgendagens grundforskning, og prisen er en manglende sammenhængskraft fra grundforskning til anvendt forskning.

Trods kritikken af forskningens vilkår fremhævede Svend E. Hougaard Jensen en række styrkepositioner. Han nævnte blandt andet, at der findes mange gode forskningsmiljøer, som opnår resultater på højt niveau, at dansk energiforskning er velintegreret, og at det offentlige og private forskningssamarbejde fungerer godt.

Forskning i samarbejde

Et godt eksempel på forskning, der

Peder Østermark Andreasen, Energinet.dk, Poul Erik Morthorst, Risø DTU og Jens Rostrup-Nielsen, Haldor Topsøe, var blandt indlægsholderne på årets energikonference. Foto: Joachim Rode.

sker i samarbejde mellem en privat virksomhed og en offentlig institution, er Haldor Topsøes samarbejde med Risø. Det fortalte direktør Jens Rostrup-Nielsen fra Haldor Topsøe om.

Han indledte med at understrege, at forskning skal ske i et internationalt netværk af kunder og underleverandører. Og at der skal være et kommercielt mål med forskningen.

- Der skal være en minutløs mar-

kedsplan frem til det første salg, ellers har man ingenting.

- Forudsætningen for, at et forskningsprojekt sættes i gang hos os, er, at der arbejdes efter en meget konkret plan, hvor alt er tænkt igennem fra ide over det første salg og omkostninger til en lønsomhedsanalyse, sagde Jens Rostrup-Nielsen

Debatten var god i løbet af konferencen, og især indlæggene om forsk-

ning gav anledning til spørgsmål. Blandt andet fra Lars Hansen, Dansk Energi, der bad Svend E. Hougaard Jensen om et bud på et seriøst niveau for energiforskning.

- Jeg er tøvende over for at give et konkret bud, men med de mange Ph.d'ere og den infrastruktur, der er, er det muligt at tage flere forskningsmidler. Men jeg vil ikke sige noget konkret om størrelsen, sagde Svend E. Hougaard Jensen.

Dansk forspring

Anne Højer Simonsen, Klima- og Energiministeriet, holdt et indlæg, hvor hun fremhævede det danske energisystem som langt mere sofistikeret end i mange andre lande.

- Det danske energisystem er mere fleksibelt, end de fleste andre landes. Vi kan brænde flere ting af i kraftværker, og store mængder vindenergi kan passes ind på nye måder. Det kan lade sig gøre, fordi vi har fjernvarmesystemet, sagde Anne Højer Sørensen.

Hun pegede på energikriserne i 70'erne som en del af forklaringen på, at Danmark i dag står godt rustet til at møde udfordringerne på energiområdet.

- Vi blev vækket 30 år før andre på grund af olieafhængigheden, og det har givet os et forspring. Vi har haft

Jesper Steinmetz fra TV2 Nyhederne styrer slagets gang på energikonferencen, der var arrangeret af Dansk Energi og Dansk Fjernvarme. Foto: Joachim Rode.

en meget flot vækst samtidig med, at der er sket en udbygning af VE, sagde

Anne Højer Sørensen og pointerede, at det er afgørende, at der fortsat sker en udvikling.

FAKTA

FAKTA

- Alle indlæg fra konferencen kan hentes på Dansk Fjernvarmes hjemmeside, www.danskfjernvarme.dk
- Find det under fanebladet "hent materialer".

- Vi har nye teknologier, eksempelvis geotermi, men vi skal også finde på noget nyt efter 2020. Og vi er nødt til at få mere ud af den vedvarende energi, for det er den, vi har til rådighed i Danmark.

lv@danskfjernvarme.dk